

Коханенко Д.О.,
курсант н/г 202 ННІ №2 НАВС,
Муратова Д.Б.,
к.ю.н, ст. викладач кафедри публічного управління та
адміністрування НАВС

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Одним із найважливіших показників демократичного розвитку країни є дотримання прав людини. Особливої уваги потребують неповнолітні, які є однією з найнезахищеніших верств населення, що обумовлює необхідність створення особливих умов для забезпечення та реалізації їхніх прав. Проблема правопорушень неповнолітніх є і залишається однією з актуальних проблем українського суспільства, яка потребує нагальної розробки та вирішення. У правовій науці багато уваги приділяється адміністративній відповідальності та особливостям її застосування щодо неповнолітніх.

Одним з різновидів юридичної відповідальності є адміністративна відповідальність. Підставою адміністративної відповідальності є адміністративне правопорушення. Як зазначає В.В. Коваленко, чинний КУпАП містить розділ 2 під назвою «Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність», де у ст. 9 законодавець сформулював визначення адміністративного правопорушення, а щодо адміністративної відповідальності обмежився вказівкою на те що її мірою є адміністративне стягнення [1].

Адміністративна відповідальність – це застосування до осіб, які вчинили адміністративні проступки, адміністративних стягнень, що тягнуть обтяжливі наслідки майнового, морального, особистісного чи іншого характеру і накладаються уповноваженими на те органами чи посадовими особами на підставах і в порядку, встановлених нормами адміністративного права.

Суб'єктами адміністративних правопорушень є фізичні особи – громадяни і посадові особи. Серед суб'єктів адміністративних правопорушень вирізняються так звані спеціальні суб'єкти, а саме такі, які мають певні особливості щодо вчинення окремих адміністративних правопорушень або не несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах.

До них належать зокрема неповнолітні, тобто усі особи у віці до 18-ти років. Чинне законодавство України осіб, які не досягли 14-го віку, називає малолітніми, а осіб у віці від 14-ти до 18-ти років – неповнолітніми.

Кодексом України про адміністративні правопорушення встановлено, що до адміністративної відповідальності притягаються особи, яким на момент скоєння правопорушення виповнилось 16 років [2].

Згідно із ст. 13 КУпАП до осіб віком 16-18 років, які вчинили адміністративні правопорушення, застосовуються відповідні заходи впливу. Адміністративна відповідальність неповнолітнього може настати тільки тоді, коли 16 років йому виповнилось саме до моменту вчинення протиправного діяння, а не до вирішення питання про притягнення його до адміністративної відповідальності.

Особливість адміністративної відповідальності неповнолітніх полягає в тому, що за вчинені ними правопорушення може бути застосоване обмежене коло адміністративних стягнень. Це пов'язано насамперед із фізичним і психічним станом неповнолітнього та формуванням і розвитком його особистості. З огляду на ці та інші обставини до неповнолітніх можуть бути застосовані такі заходи адміністративного стягнення: зобов'язання публічно або в іншій формі вибачитись перед потерпілим; попередження; догана або суворі догани; передання неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, або під нагляд педагогічному чи трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання.

У випадках, якщо неповнолітня особа несе адміністративну відповідальність на загальних підставах, заборонено застосування адміністративного арешту до неповнолітніх (ст. 32 КУпАП) [2].

Особливістю адміністративної відповідальності неповнолітніх доцільно визначити розгляд справ про адміністративні правопорушення неповнолітніх у районних, районних у містах, міських чи міськрайонних судах (суддями) (ст. 221 КУпАП) і тільки за місцем фактичного проживання неповнолітньої особи, що посилить виховний вплив на правопорушника.

Отже, скоєння адміністративного проступку неповнолітнім є обставиною, що пом'якшує відповідальність (ст. 34 КУпАП України). Пояснюється це тим, що неповнолітні загалом не мають стійкої психіки, достатнього життєвого досвіду, не завжди усвідомлюють шкоду від заподіяного, легко піддаються впливу інших осіб, особливо старших за віком, що часто стають організаторами або

підбурювачами правопорушень; враховується також, що неповнолітні легко піддаються виховному впливу і можуть виправитись без застосування до них жорстких заходів адміністративного стягнення.

Однак, істотним недоліком є відсутність у Кодексі України про адміністративні правопорушення процедури провадження за постановою із застосування вищевказаних заходів впливу щодо неповнолітніх. Для нормального функціонування системи правосуддя у справах про притягнення неповнолітніх до адміністративної відповідальності вона має включати в себе: врахування вікових особливостей неповнолітнього; юридичні гарантії захисту прав і законних інтересів неповнолітніх; повноту індивідуального соціально-психологічного дослідження особистості неповнолітнього; вибір індивідуального заходу впливу та його виконання.

Література:

1. Коваленко В.В. Курс адміністративного права : підручник // [Електронний ресурс] / В.В. Коваленко. – Режим доступу : pidruchniki.ws/1896080148173/pravo/

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

Красилюк О.А.,

студентка групи 101 СМПД (магістратура) НАВС,

Лупало О.А.,

к.ю.н., доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

Е-УРЯДУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Українське суспільство потребує розвитку демократичних засад публічного адміністрування, яке дозволить розвивати економічну могутність та незалежність держави, забезпечувати права і свободи громадян. Серед основних напрямів удосконалення публічного адміністрування можна назвати прискорення розбудови інформаційного простору, яке декларується у багатьох державних